

Uoge „en travesti“ predstavljaju neizostavan dio repertoara svakog mezzosoprana i kontraalta. Pojavljuju se u operama već od nastanka opere, no za pjevačice su doobile posebnu važnost na početku 19. stoljeća. Osim zahtjeva za vokalnu tehniku pjevača, imaju i posebne zahtjeve za glumačke i interpretativne sposobnosti.

Terminologija „en travesti“ predstavlja bilo koju ulogu koju pjeva osoba suprotnog spola. U 18. stoljeću se vrlo često događalo da su se kastrati i žene međusobno zamjenjivali u ulogama prema potrebama pojedine predstave. U baroku nije bilo bitno ima li interpret isti spol kao uloga koju pjeva nego je bilo bitno da glas ima potrebnu karakteristiku uloge.

Polako su se počele pojavljivati i opere gdje je glavna uloga bila napisana za ženu u ulozi „en travesti“. G. F. Händel napisao je operu *Giulio Cesare* (1724.), u kojoj je uloga Sesta bila napisana za Margeritu Durastanti.

Sa nestankom kastrata nikako nije nestala želja za slušanjem njihovih glasova. Do polovice 19. stoljeća je publika prema tadašnjem glazbenom ukusu očekivala u glavnim ulogama određenu boju glasa. Tako se dogodilo da su žene koje su predstavljale najsličniju zamjenu kastrata počele dobivati glavne muške uloge.

Sa junačkim ulogama koje su pjevale žene se susrećemo u velikom broju Rossinijevih opera. Na primjer: *Tancredi* (1813.), *Žena s jezera* (1819.), *Semiramide* (1823.), ili *Grof Ory* (1828.).

Kontraalt smatran je glasovnim hermafroditom u kojem se spajao muški i ženski element. Sama riječ „hermafrodit“ dolazi iz antičkog mita o HermafrodITU, sinu bogova Afrodite i Hermesa i njegove ljubavi sa nimfom Salmacis koja ga je toliko jako zavoljela da je poželjela ujediniti njihova tijela. Zamolila je za to bogove i njena želja je bila uslišena. Tako je i glas kontraalta doživljavan kao dvospolni spajajući u sebi muški element u obliku „voce di petto“ i ženski element u obliku „voce di testa“.

Ukus publike se počeo mijenjati tek sredinom 19.-og stoljeća pojavom prvih romantičnih tenora koji su preuzimali glavne muške uloge i bolje su odgovarali novim idealima realnosti nastalima nastupom romantizma. Romantizam je uzrokovao značajne promjene u opernoj tradiciji.

Skladatelji i pjesnici su se udaljili od povjesnih tema i počeli su tražiti inspiraciju u romantičnim djelima iz literarnog područja (V. Hugo, A. Dumas, W. Scott) te su vrlo često smještali radnju u srednji vijek. Od „opere serie“ se romantična opera znatno razlikovala u potrebi za realnošću. Interpret uloge je trebao biti sličan osobi iz realnog svijeta, imati odgovarajući glas, starost i fizički izgled.

Talijanska romantična opera je također bila obilježena tragičnim krajem i time što se usredotočila, u tadašnjem cenzuriranom društvu, na jedinu moguću temu – ljubav, i to nesretnu. Tada su postali popularni tenori i zamjenili su u ulogama junaka - kontraalte.

HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE
U ŠIBENIKU
Kralja Zvonimira 1, 22 000 Šibenik
marketing@hnksi.hr
+385 (22) 668 665

Pratite nas na društvenim mrežama:

@hnkusibeniku
www.hnksi.hr

Opera u hlačama

Nera Gojanović
MEZZOSOPRAN

Gordana Pavić
KLAVIR

-
- G. Donizetti: Anna Bolena; Deh! Non voler constringere
- G. Donizetti: Lucrezia Borgia; Nella fatal di Rimini
- G. Donizetti: Maria di Rohan; Son leggero, è ver, d'amore
- G. Donizetti: Anna Bolena; E sgombro e il loco, Ah! Parea che per incanto
- G. Donizetti: Linda di Chamounix; Cari luoghi ov'io passai
- W. A. Mozart: Le nozze di Figaro; Voi che sapete, inst.
- G. Rossini: Semiramide; In sì barbara sciagura
- G. Rossini: La donna di Lago; Mura felici...Elena!.... Oh tu, che chiamo!
- J. Offenbach: Les Contes d' Hoffman; Vois sous l'archet frémissant
- C. Gounod: Romeo et Juliette; Que fais - tu, blanche tourturelle
- W. A. Mozart: Le nozze di Figaro; Non so più cosa son, cosa faccio

Nera Gojanović

Nera Gojanović, rođena 1979. godine u Šibeniku gdje završava osnovno i srednje obrazovanje.

Muzičku akademiju upisuje u Zagrebu 1997. godine u klasi prof. Snježane Bujanović-Stanišlav. Kao predstavnica Hrvatske putovala je na Tajvan i Filipine gdje je sudjelovala u radu Svjetskog zbora. Održala je niz koncerata od kojih neke pod okriljem organizacija "Šibenik metropola mladih", "Hrvatska glazbena scena mladih", "Hrvatska glazbena mlađež" itd. Sudjelovala je u radu Orguljaške škole u Šibeniku pod vodstvom prof. Marija Penzara. Godine 2001. osvojila je nagradu kao najbolja studentica Šibensko-kninske županije na području umjetnosti. Diplomirala je 2003. godine te iste godine upi-

suje magisterij na akademiji u Zagrebu u klasi primadone Nelli Manuilenko. U svom dosadašnjem umjetničkom radu održala je značajne koncerte kao što je ostvarila i značajne uloge unutar hrvatskih opernih produkcija.

Održala je samostalni koncert u MD Vatroslav Lisinski u sklopu tribine "Darko Lukić" 2005. godine. Stručno se usavršavala kod uvaženih umjetnika; Vlatka Oršanić, Anne-Marie Zeller, Tiziana Šojot, Lidija Horvat-Dunjko, Gerhard Zeller te kod ugledne europske pedagoginje Eve Blahove u Bratislavi.

Angažmani: **HNK u Zagrebu**; „Sestra Angelica”, G. Puccini, „Gianni Schicchi”, G. Puccini, „La Traviata”, G. Verdi

HNK Ivana pl. Zajca u Rijeci; „Gianni Schicchi”, G. Puccini, „Ero sa onoga svijeta” J. Gotovac

HNK u Splitu; „Carmen”, G. Bizet, „La Traviata”, G. Verdi, „Lucia di Lammermoor”, G. Donizetti, „Luisa Miller”, G. Verdi, „Šišmiš”, R. Strauss

HNK u Osijeku; „Ero sa onoga svijeta” J. Gotovac

Splitsko ljetno; „Norma”, V. Bellini

HNK u Šibeniku; „The Medium” G. C. Menotti

HNK u Šibeniku i HNK Ivana pl. Zajca; „The turn of the screw” B. Britten

Pod ravnateljem maestra Pavla Dešpalja nastupila je sa Zadarskim komornim orkestrom, a pod dirigentskim vodstvom Julija Marića nastupila je sa Mostarskim simfonijским orkestrom. S Hrvatskim baroknim ansamblom, Zagrebačkim kvartetom i kvartetom „Porin“ izvela je

„Stabat Mater”, G. B. Pergolesija. Umjetničke angažmane ostvarila je u sklopu Dana kršćanske kulture, Pasionske baštine i Glazbenih večeri u sv. Donatu. Članica je „Hrvatskog društva glazbenih umjetnika”, a od 2004. do 2008. godine djelovala je kao samostalna umjetnica. Pisala je glazbene osvrte za Glazbeni vjesnik i Hrvatsko slovo te putopise i glazbene osvrte za lokalni tjednik. Sudjelovala je u brojnim projektima HRT-a. Od siječnja 2007. do siječnja 2008. godine bavi se organizacijom kulturnih događanja za Grad Šibenik.

Od veljače 2008. godine zaposlena je u Hrvatskom narodnom kazalištu u Šibeniku te je nekoliko godina bila selektorica glazbenog dijela programa *Međunarodnog dječjeg festivala u Šibeniku*. Bila je umjetnička voditeljica *Festivala klasične glazbe "Musica appassionata"*. Članica je Hrvatskog društva glazbenih umjetnika.

Svojim dolaskom u Šibenik pokrenula je koncertnu sezonu u Šibenskom kazalištu, koncertnu pretplatu, Ciklus predstavljanja šibenskih glazbenika, Međunarodni *Vocal masterclass* posvećen Majdi Radić te Festival klasične glazbe "Musica appassionata" posvećen Nevenu Belamariću.

Organizirala je i producirala te izvedbeno sudjelovala u brojnim koncertima, glazbeno-scenskim programima te naposljetku i u operama G. C. Menotti „The Medium“ u produkciji HNK u Šibeniku, prvoj opernoj produkciji nakon gotovo cijelog stoljeća, i „The turn of the screw“ B. Brittena.

Gordana Pavić

Gordana Pavić rođena je u Zadru gdje je u glazbenoj školi „Blagoje Bersa“ završila osnovno i srednje glazbeno obrazovanje u klasi mr. Zlate Eterović. Diplomirala je 1996. godine pri muzičkoj akademiji u Zagrebu u klasi prof. Jakše Zlatara, a u istoj klasi 2006. godine završila je poslijediplomski studij usavršavanja. Od 1999. godine živi u Šibeniku gdje radi u glazbenoj školi Ivana Lukačića kao profesorica klavira. U predanom pedagoškom radu bilježi uspjehe svojih učenika na brojnim natjecanjima, te obavlja dužnost pročelnice klavirskog odjela. Osim pedagogije uspješno se bavi i koncertnom djelatnošću, kao solist, korepetitor, komorna glazbenica ili članica orkestra. Ostvaruje brojne umjetničke suradnje, ponajprije sa mezzosopranicom Nerom Gojanović, ali i sa drugim umjetnicima, klarinetistom Borisom Plazibatom, violinistom Lucijom Brnadić, zagrebačkim kvartetom Porin, Zadarskim komornim orkestrom te sa dva najstarija Šibenska društva, ŠPD Kolo i Šibenskom narodnom glazbom.